

Raport

Przeładunki w 10 największych portach bałtyckich
w 2020 roku – nieduże spadki pomimo pandemii

Marzec 2021

port
monitor

Łączne przeładunki w 10 największych portach bałtyckich

W 2020 roku dziesięć największych portów na Bałtyku obsłużyło niemal 450 mln ton ładunków, co wskazuje na jednocyfrowy spadek w porównaniu z 2019 rokiem (-5,6%) – Tabela 1.

W czołowej trójce znajdują się rosyjskie porty: Ust-Ługa, St. Petersburg oraz Primorsk, których łączne obroty charakteryzują się około 50-procentowym udziałem w przeładunkach topowej 10-tki portów. Na wielkość całkowitych przeładunków w Ust-Łudze (- 1,25 mln ton, co przełożyło się na -1,2% w 2020 roku) wpływ miał spadek w obsłudze przeładunków ropy naftowej, który został skompensowany wzrostami w grupie węgiel i koks (+12% w porównaniu z 2019 rokiem). W Porcie St. Petersburg przeładunki pozostały na niemal niezmienionym poziomie w odniesieniu do 2019 roku. Najbardziej dotkliwy spadek spośród analizowanych rosyjskich portów odnotował Port Primorsk za sprawą zmniejszonych przeładunków ropy naftowej (wielkość przeładunków ropy naftowej spadła o 30% do poziomu 33,2 mln ton w 2020 roku). Spadek w przeładunkach ropy spowodowany był mniejszym zapotrzebowaniem na rynkach światowych – według Międzynarodowej Agencji Energetycznej (IEA) popyt na ropę naftową spadł o 8,6% w 2020 roku w porównaniu z rokiem 2019. Warto zaznaczyć, że obroty ładunkowe w Porcie Primorsk w 2019 roku były na bardzo wysokim poziomie – port odnotował wzrost o 14% w stosunku do 2018 roku.

Tabela 1. Wielkość przeładunków w 10 największych bałtyckich portach w 2019 i 2020 roku
[tys. ton]

	2019	2020	Zmiana 2020/2019
Ust-Ługa	103 852	102 602	-1,20%
St. Petersburg	59 879	59 884	0,01%
Primorsk	61 024	49 301	-19,21%
Gdańsk	52 154	48 038	-7,89%
Kłajpeda	46 260	47 790	3,31%
Göteborg*	38 900	37 733	-3,00%
Szczecin-Świnoujście	32 175	31 178	-3,10%
Rostock	25 700	25 100	-2,33%
Gdynia	23 957	24 662	2,94%
Ryga	32 762	23 687	-27,70%
Łącznie	476 664	449 976	-5,60%

* Göteborg – dane szacunkowe na podstawie wybranych grup ładunkowych

Źródło: Actia Forum na podstawie danych portów morskich

W Porcie Gdańsk odnotowano jednocyfrowy spadek (-4 mln ton, co przełożyło się na 7,9% w 2020 roku). Na wynik portu szczególny wpływ miały zmniejszone przeładunki w grupie węgla i koks (-16%) oraz paliwa (-22% w porównaniu z 2019 rokiem).

Wśród portów, które odnotowały wzrost przeładunków znalazł się Port Kłajpeda (+3,31% r/r), w którym w 2020 roku odnotowano rekordowe obroty ładunkowe, głównie za sprawą zwiększonych przeładunków ro-ro (5,9 mln ton), a także zboża (4,6 mln ton) oraz produktów rolnych (5,8 mln ton).

Zarówno Port Göteborg oraz Porty Szczecin-Świnoujście odnotowały spadki oscylujące na poziomie 3%. W Portach Szczecin-Świnoujście największe spadki w wartościach bezwzględnych miały miejsce w przypadku węgla i koku, rudy oraz drobnicy (w tym promowej).

Na ponad 2-procentowy spadek w Porcie Rostock wpłynęły zwłaszcza zmniejszone wolumeny w grupie masowe ciekłe (-19% w 2020 roku w porównaniu z 2019) oraz ładunków ro-ro (-9% r/r).

Nie licząc minimalnego wzrostu w Porcie St. Petersburg, Port w Gdyni był właściwie jedynym portem z 10 największych na Bałtyku, gdzie przeładunki wzrosły na zauważalnym poziomie (+2,9% w porównaniu z 2019 rokiem). Istotne spadki zanotowano w grupie węgla i koks, ale zostały one skompensowane przez znacznie zwiększone przeładunki zbóż (+2,2 mln ton, co przełożyło się na niemal 70-procentowy wzrost w 2020 roku).

Najbardziej dotkliwy, dwucyfrowy spadek obrotów nastąpił w Porcie Ryga – zmniejszeniu uległy obroty w grupie masowe ciekłe, chemikalia oraz węgla i koks (spadek w tej grupie ładunkowej wyniósł ponad 70% w stosunku do 2019 roku).

Kontenery

Łączne obroty kontenerowe w największych bałtyckich portach osiągnęły w 2020 roku poziom 8,8 mln TEU (-4,3% w porównaniu z 2019 rokiem) – Tabela 2. W przeładunkach kontenerowych prym wiedzie Port St. Petersburg z obrotami na poziomie 2,1 mln TEU w 2020 roku (-5,5% r/r).

Druga i trzecia lokata należy do polskich portów. W Porcie Gdańsk przeładunki kontenerów uległy zmniejszeniu o ponad 7% (to pierwszy spadek od 2015 roku). Natomiast w Porcie Gdynia zanotowano niewielki wzrost (0,9%) przeładunków kontenerowych, szczególnie za sprawą zwiększonych obrotów w drugim półroczu 2020. Podobny wzrost w 2020 roku odnotował szwedzki Port Göteborg (0,5%).

Jedynym portem, w którym nastąpił dwucyfrowy wzrost przeładunków jest Port Aarhus (+68,3 tys. TEU, co przełożyło się na 11,6% więcej niż w 2019 roku). W APM Terminal, który odpowiada za większość przeładunków duńskiego portu, szczególny wzrost nastąpił w obsłudze kontenerów chłodniczych.

Spadki odnotowano w portach Kłajpeda, HaminaKotka, Helsinki i Ryga oraz najbardziej dotkliwy, dwucyfrowy spadek w Porcie Rauma (-16,5% w porównaniu z 2019 rokiem). Zmniejszeniu uległa struktura eksportowa (-14,9%) oraz importowa (-18,2%). Duże pogłębienie spadków odnotowano w Porcie Rauma w drugim półroczu w odniesieniu do pierwszej połowy 2020 roku.

W tym momencie trudno przewidzieć, jak może wyglądać cały rok 2021 dla bałtyckich portów, gdyż ten rok również będzie naznaczony pandemią koronawirusa. Niektóre wskaźniki ekonomiczne na początku 2021 roku wskazują na umiarkowany optymizm w gospodarce. Skuteczność programów szczepień może

przyczynić się do ożywienia w sektorze handlu, a tym samym wpłynąć pozytywnie na wielkość przeladunków w portach. Pierwsze wyniki obrotów kontenerowych w niektórych portach bałtyckich nie pozwalają na jednoznaczną prognozę dla całego regionu bałtyckiego. Jednak można wskazać na osłabienie rynku rosyjskiego - w styczniu 2021 roku w porównaniu do stycznia 2020 roku przeladunek kontenerów w St. Petersburgu zmalał o 15%. Wręcz przeciwnie sytuacja przedstawia się w Porcie Gdynia, gdzie przeladunki kontenerowe w styczniu 2021 wzrosły o 13,4% w porównaniu z rokiem 2020, co może wskazywać na ożywienie rynku polskiego.

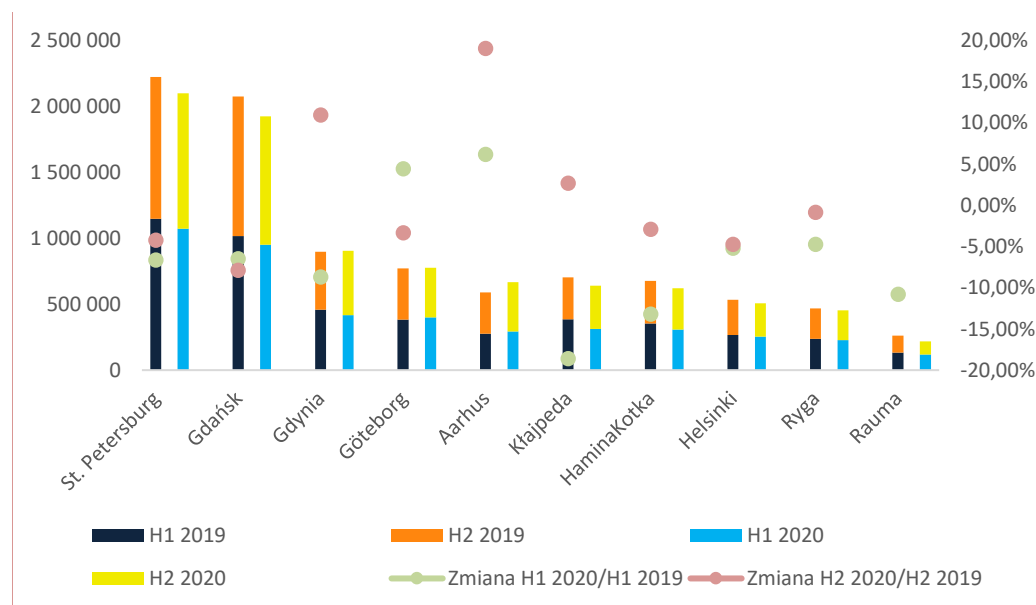
Tabela 2. Wielkość przeladunków w 10 największych bałtyckich portach kontenerowych [TEU]

	2019	2020	Zmiana 2020/2019
St. Petersburg	2 221 724	2 099 649	-5,49%
Gdańsk	2 073 215	1 923 785	-7,21%
Gdynia	896 968	905 121	0,91%
Göteborg	772 000	776 000	0,52%
Aarhus*	589 486	657 786	11,59%
Kłajpeda	703 000	640 000	-8,96%
HaminaKotka	677 603	621 402	-8,29%
Helsinki	533 983	507 346	-4,99%
Ryga	466 890	453 577	-2,85%
Rauma	261 152	217 932	-16,55%
Łącznie	9 196 021	8 802 598	-4,28%

*Aarhus – dane szacunkowe

Źródło: Actia Forum na podstawie danych portów morskich

Wykres 1. Wielkość przeladunków kontenerowych w 10 największych bałtyckich portach kontenerowych w I i II połowie 2019 i 2020 roku [TEU]

Źródło: Actia Forum na podstawie danych portów morskich

Autorzy:

Ewelina Ziajka

Specjalista ds. analiz rynkowych
ewelina@actiaforum.pl
tel. 505 925 436

Monika Rozmarynowska-Mrozek

Lider projektów konsultingowych
monika@actiaforum.pl
tel. 798 645 201

Port Monitor to cykliczne raporty poświęcone rynkowi portowemu w Regionie Morza Bałtyckiego, w Europie i na świecie. Raporty przygotowane są przez zespół ekspertów działu konsultingowego firmy Actia Forum, specjalizującego się w badaniach rynkowych z zakresu transportu, turystyki, środowiska, a także przygotowaniu projektów europejskich i prowadzenia doradztwa biznesowego.

Actia Forum sp. z o.o.

ul. Pułaskiego 8, 80-368 Gdynia, +48 58 627 24 67, www.actiaforum.pl

port
monitor

actia
FORUM